

ZGODNJA DANICA.

KATOLISK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in vejjá po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za čertert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za čertert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 20. sušca 1885.

List 12.

Premišljevanje in molitve za vse stanovce.

(Dalje).

Jezusova delavnost.

Ko je Jezus nekđaj pri kópeli Betzajdi 38letnega bolnika ozdravil, so mu Judje za zlo vzeli in očitali, da v saboto bolnike ozdravlja. Jezus pa jim je odgovoril: Moj Oče do zdaj dela, in jest (tudi) delam. (Jan. 5, 17.) S temi besedami je hotel reči: Nikar ne mislite, da Bog od tistega časa, kar je svet stvaril, več ne dela; temuč on dela neprenehoma do danes s tem, da vse ohranjuje in vlada. On je, v katerem živimo in smo, in ko bi on od svojega delovanja le trenutek nehal, mora vse zastati in prenehati. Kakor pa nebeški Oče od svoje božje delavnosti nikdar ne preneha, tako tudi jest to Božjo delavnost skazujem in to tudi o sabotah s čudeži, ker sem z Očetom ene nature in enega bitja. Nепrestrašena delavnost je tedaj znak Božjega bitja.

Kakor pa je Jezus po svoji Božji naturi neprenehoma deloval; tako je pa tudi po človeški naturi izgledno delavnost skazoval, in nam tako naj lepši zgled postal. — On dela že pred svojim rojstvom, pride po človeški naturi k Janezu in ga posveti po Božji naturi. On dela pri svojem rojstvu, ko kliče k jaslicam pastirje in modre, ter jih blagoslavlja. On dela v Egiptu s svojo pričujočnostjo, dela v Nazaretu, ko svojim starišem pomaga. On dela posebno ob času svojega očitnega nauka, ko Božji nauk oznanuje, čudeže dela in povsod dobrote skazuje. In ta delavnost se mora imenovati zares neumorna in neutrudljiva. Koliko čudežev nam le sveti evangelisti sporočajo, koliko drugih pa je še storil, kateri nikjer niso zapisani! (Jan. 21, 25.) Gorečnost za čast nebeškega Očeta in za zveličanje ljudi ga je gnala, da si skoraj nič počitka ni privoščil. Kako milo se nam mora storiti, ko slišimo, da truden sede k Jakobovemu vodnjaku pri Samariji, in vender je berž pripravljen Samarijanki z dolgim pogovorom k spoznanju in zveličanju pomagati. (Jan. 4, 6. etc.) Še po noči si ne dá miru in se pogovarja z Nikodemom. (Jan. 3, 2.) Zvečer ga še ljudje nadlegovajo in mu pripeljejo veliko obsedenih in bolnih, da jih ozdravlja. Od trudnosti v čolnu zaspi, pa poklican precej učencem pomaga. (Mat. 8, 24.) Če tudi celi dan učí, zvečer le moli po pol noči, ali celo noč! In tudi vzrok svoje delavnosti aposteljnóm pové, ko pravi: Jest moram delati dela Njega, ki me je poslal,

dokler je dan; pride noč, ko nihče ne more delati. (Jan. 9, 14.) Zato je pa tudi konec svojega življenja po pravici zamogel reči: Dopolnjeno je! (Jan. 19, 30.) To se pravi: Vse, kar mi je Oče naročil, sem spolnil; delo, katero mi je naložil, sem do čistega zveršil, zato zdaj lahko in mirno umerjem!

Kakor pa je Jezus bil naj lepši zgled prave delavnosti, tako je tudi v svojih naukih k delavnosti spodbujal in lenim, nepridnim hlapcem naj večí kazni zažugal. (Mat. 25, 26.)

Kaj tedaj tudi nas k delavnosti priganja?

1. Pervič že ta Jezusov zgled in njegov nauk, kterega so od nekđaj vsi pobožni kristjani posnemali in ga še zdaj spolnujejo. Od nobenega svetnika ne beremo, da bi si bil z lenobo, s postopanjem in pohajkovanjem zveličanje pridobil; pač pa nad vsimi neprestano delavnost občudujemo. Mnogi so zraven duhovnega dela tudi telesno delali. Tako je postavim sv. Pavel šotore delal, kadar je od podučevanja domu prišel, in tako pokazal, da je treba vsakemu po svojem stanu delati. (Dj. apost. 20, 35.) Kaj in koliko so delali sv. Frančišek Seraf. in Salezij, sv. Ignacij in sv. Frančišek Ksaverjan, sv. Karol Boromej, sv. Vincencij Pavljan! In kaj katoliški misijonarji delajo in kako se trudijo! Koliko delajo in se trudijo sploh katoliški duhovni za zveličanje bližnjega!

2. K delavnosti nas priganja že naša lastna natura in vse kar nas obdaja. Kakor je ptica za letanje, riba za plavanje, tako je človek za delo stvarjen. Že perva človeka je Bog v raj postavil, da naj ga obdelujeta, in zemljo je Bog človeku izročil, da naj z umnim delom nad njo gospodarí. Vse stvari, ki se gibljejo in živé okoli nas, nas učé, da je treba delati. Zato že modri Salamon lenuha goni k mravlji v šolo, da naj se tam delavnosti učí. (Pregov. 20, 13.) Zato je pa tudi lenoba zares madež pri človeštvu, ki ga pod živali ponižuje. Prava sramota so zlasti postopači, posebno po mestih, ki iz ljudi solde žulijo, da jih v lenobi zajedó, celo še za žganje dajejo! Sramota in velika nesreča so nekteri pobalini, ki se nobenega dela ne primejo, da bi pošteno si kruh služili.

3. K delavnosti nas pa spodbada tudi lastni dušni in telesni dobiček. Kuor po svojem stanu prav živí, kdor dolžnosti svojega stanu zvesto opravlja, ima veliko časnega prida in veselja. Delaven človek je navadno zdrav in čverst; si sam in zadostnega kruha prisluži in

tak kruh veliko bolj diši in tekne, kakor sprošeni ali nezasluženi. Priden in delaven človek pa ne prisluži le sebi potrebnega živeža, ampak tudi za svoje lahko oskerbi, in tudi potrebnim revežem kaj podelj, kar človeku veselja donaša. — Z delavnostjo se tudi naj bolj nezadovoljnost in dolg čas odganja.

Z delom si pa človek še posebno dušni dobiček nabira. Delaven človek je veliko skušnjav obvarovan, katerim je lenuh tolikokrat izpostavljen. Lenoba je začetek in studenec vsih hudobij. — Tekoča voda je bistra, stoječa pa je nečedna in smerdljiva. — Kdor rad dela in svoje stanovske dolžnosti spolnuje, in to zavoljo Boga, si že tukaj na zemlji prisluži vedno več gnad, v nebesih pa toliko več veselje zadobí. Zato je rečeno pridnemu hlapcu: „Blagor ti, dobri in zvesti hlapec: bil si v malem zvest, te bom čez veliko postavil (Mat. 25, 23.); in sv. Pavel nas k delavnosti opominja, ko piše: Kdor pičlo seje, bo tudi pičlo žet; in kdor seje v obilnosti, bo tudi v obilnosti žet! (2 Kor, 9, 6.)

Molitev.

O moj Jezus! Kako zelo me Tvoj zgled in zgled Tvojih svetnikov osramotuje. Ti si se toliko trudil v službi svojega nebeškega Očeta, in svetniki so toliko delali za svoje in bližnjega zveličanje; jest pa bi brez dela pohajal, lenobo pasel in stanovske dolžnosti zanemarjal! Oh, žal mi je, da sem v svojem življenju toliko časa po nepotrebnem zamudil! Zdaj pa sklenem, s Tvojo gnado in pomočjo za naprej svoje stanovske dolžnosti zvesto spolnovati, prejšnje zamude, kolikor mogoče popravljati! Dnevnega reda, kterega sem (o sv. misijonu ali o eksercijah) naredil, se hočem natanko deržati in nobene ure nespametno, z nekoristnimi, ali celo pregrešnimi rečmi zapraviti! Zdaj hočem delati, dokler je dan, zdaj se truditi, dokler mi še solnce Tvoje gnaoe sije; zdaj hočem iti v Tvoj vinograd, in tam delati do večera, da tudi jest potem prejmem iz Tvojih rók denar večnega življenja. Amen.

Nekaj ovtic za mladino iz verta svete Ane, zavetnice kerščanskih mater.

Pravi kerščanski mladenič in prava kerščanska devica sta kakor cvetice na vertu katoliške cerkve. Veseli se jih Bog sam in njegovi svetniki, sveta cerkev in njeni otroci, ker kakor blaga dišava, je njih pobožnost in lepi zgled. Vsaka cvetica se dá požlahniti, pa če jo zanemariš, se ti najlepša v spako zverže. Podajam tu nekaj cvetic, ktere same naj s tabo govoré, in ti povedó, kar ti je treba.

1. Marjetica ali iskrica.

Kadar pride lepa spomlad in sneg skopní, pokaže se prijazna marjetica iz tál. Glavičico najperva iz zemlje pomoli, jo pokoncu derži v vročini in mrazu, o lepem in gerdem vremenu, ponoči in podnevu, in zmeraj z bistrim očescem kviško k nebu gleda, dokler je nemila zima z merzlim pertom ne zagerne. — Kaj ti pravi ta cvetičica? Pravi ti: „Kakor jaz terdno stojim in se ne maknem, in zmeraj kviško gledam, tako moraš tudi ti v veselju in žalosti“. — Pa res je tako, ljubo serce! terdno, čvrsto, krepko moraš stati v katoliški veri, in vsaki dan verno in zaupljivo gledati kvišku k nebesam, naj se bliska in germi in treska in buč okoli tebe, in te gosta tma obdaja. Tako naj gorí luč tvoje svete vere, ki ti jo je sveti Duh sam prižgal, pri sv. kerstu tako naj gorí tvoja vera do zadnjega zdihljeja. — Ta vera te mora vsega prešinjati in pre-

vzemati in prekvašati, da boš iz vere živel, da bodo resnice svete vere vodile ti življenje, posvečevale ti misli in želje in djanja, da bodo vsa tvoja dela in opravila vravnana po postavah večne modrosti. To se pravi iz vere in po veri živeti. — Kader pristopi hudobni duh, da bi te zamrežil v svoje peklenske mreže, reci kakor Kristus: „Zapisano je“, t. j. vera me uči drugači. Kader te vabi ali ti žuga svet, reci: „Nebeški moj učenik mi pravi drugače“. Kader te mami lastno meso, da bi prelomil postavo božjo, takrat reci: „Bog hoče drugači“. Potem tvoja vera ne bo kakor preperelo platno in mertvo blago, brez koristi, ali kakor posušeno drevo brez cvetja in sadú, ampak tvoja vera bo zaslužljiva od največjega djanja do najmanjšega opravka. Tako ti veruj, tako delaj, da ne boš podoben (-bna) zaverženemu duhu, ki tudi véruje, dela pa kakor hoče, dela le hudo, dobrega nikoli ne. — Res je, oviral in za preke ti bo delal duh časa, ki verske resnice zasmehuje in pravovérnike zasramuje; oče laži si bo vse prizadel, da bi ti življenje po veri ogrenil, pa tudi leta mladosti bodo pripomogla zanemarjati in pozabljati, kar je edino potrebno. — Pomočki proti tem oviram so: pogostno obujanje in oživljanje vere, dobro podučenje in branje o verskih resnicah, in potem molitev in prošnje da bi ti „Bog resnice“ pomnožil véro. — V tej zadevi ti bodi sv. Ana zgled prave žive vere; posnemaj jo in hodi za njo, in srečno se boš ognil (a) vsem breznom dušne in telesne nesreče, varovala te bo največjega hudega, t. j. greha, in potemtakem bo gospod Bog s tabo tukaj na zemlji, in ti z Bogom tamkaj v nebesih.

2. Beršljan.

Vera je vkladni in vogelni kamen; na tem počiva poslopje upanja. — Zeleno pomeni upanje, in ker je beršljan vedno zelen, in ker ima še druge lepe lastnosti, zato zaznamuje beršljan upanje. Ne mislim pa čednosti upanja, t. j. onega upanja, po katerem se zanašaš, da ti bo Bog odpustil grehe, ter ti dodelil večno zveličanje; v mislih imam upanje v Boga, za upanje božje, ki je viša stopinja upanja, in ktero zaupanje se je tolikanj svetilo v življenju sv. Ane. — Beršljan skoro nikdar sam ne raste, temuč se ovija in oklepa drugih rastlin in drevja in zidovja in kamenja. Takisto tudi ti ne želi samemu (-mi) se razvijati, zakaj tvoja leta so prešibka, tvoja pamet premlada, tvoja moč prekerhka, tvoja volja preslaba, da bi mogel (-gla) obstati v viharju življenja: treba ti je terdne podpore. — Na koga se boš opiral (a)? na ljudi? ne, ker oni sami so kakor terst, ki ga veter semtertja maje. Edina zanesljiva podpora tvoja bodi Bog, v njega zaupaj iz vsega serca, njemu se verzi brez skerbi v naročje, in nič žalega se ti ne bo zgodilo, akoravno bi se proti tebi zaklele peklenske moči. — Beršljan se terdno derži debla, se zarašča v njegovo skorjo in takorekoč iz njega živi. Tudi ti bodi tesno združen (a) z Bogom, od njega dobivaj božjo pomoč, dušno hrano, ki te bo ohranila v večno življenje. Ako terduo v Boga ne zaupaš, ako se ne oklepaš naj močnejše podpore, žališ Boga, se odvrtaš od njega, in padel (-dla) boš, se pohabil (a) in ranil (a) in strašno potolkel (-kla). Kaži torej v djanju, koga se deržiš, da ne boš lažnik (-ica), kader boš molil (a). — Beršljan je zmeraj zelen, poleti in pozimi, kader solnce sije in kader ploha lije. Uči se iz tega, imeti vselej in povsod terdno zaupanje, v dobrih in hudih dneh, v radosti in žalosti. Če pride nadte velika ali majhina nadloga, telesna ali dušna stiska: zaupljivo pogleduj góri k Bogu, svojemu Očetu, tako zaupno, kakor zaupno gleda dete v oči svoji materi. Naj ti ne upada serce, temuč zaupno kliči s kraljem Davidom: „v Gospoda

upam; vekomaj ne bom osramoteni (a). Naj ti tudi vsega manjka, naj bo tvoje serce suho in zapuščeno kakorkoli, v tvojem srcu naj vendar zeleni beršljan zaupanja v Boga; saj veš, kaj pravi že pregovor: „kader sila do verha prikipi, se božja milost že glasi“. Beršljan pleza in se pne zmirom bolj k višku, kakor bi ti klical: Tudi tvoje želenje in tvoje hrepenenje naj se dviga zmeraj dalje in više k višku, iz pozemskega prahu gôri nad oblake. Razumeš li zdaj, čemu pravi sv. apostelj Pavel: „Vse premorem v njem, ki me poterjuje?“ — Beršljan cvetè še le, ko je nekoliko stariši. Upanje in zaupanje je še le takrat, kader nimamo, česar želimo; in vendar je premnogo kristjanov, ki hočejo prec imeti, berž ko poželé, in ravno s to nepočakanostjo odmetavajo od sebe zaupanje. Takim vihravam otrokom kliče sv. Duh: „Upanje ne osramoti“, in sv. apostelj naravnost zaterjuje: Po upanju se zveličujemo.“ Kader Bog vidi, da to ali ono ti bo koristilo, takrat ti da, ne pa vselej kader ti upaš in zahtevaš. Zatorej veléva psalmist: „Vso skerb verzite na Gospoda, on vas bo preživil“ in naitil tukaj na zemlji z milostmi in darimi za dušo in telo, v večnosti pa vam bo sam sebe dal.

(Dalje nast.)

Križev pot.

VII.

O križcih z odpustki križevega pota. Bolniki, potniki na morji, jetniki in drugi po poganskih deželah, ali sicer postavno zadržani velikrat ne morejo te do brote deležni biti ter odpustkov križevega pota dobivati. Zato je l. 1773 papež Klemen XIV na prošnjo nekterih frančiškanskih novincev dovolil, da tudi taki se zamorejo dobrot križevega pota vdeležiti, tako namreč, da v takem stanu molijo 14 očenašev in češenamarij in na koncu še 5 očenašev in češenamarij v spomin Kristusovega terpljenja, morajo pa med molitvijo v roci deržati bronast križec (krucifiks iz kovine), blagoslovljeni od kacega gvardijana, ali višega prednika, ki je podložen generalu vesoljnega reda v Araceli. Pij IX je l. 1863 to oblast razširil tudi na gvardijanske namestnike (predsednike in vikarije). Le sam general pa zamore to oblast podeliti, kakor tudi moč, da jo zamorejo taisti podeliti drugim. „Notandum tamen est praedictam facultatem aliis concedi non posse a memoratis Superioribus excepto solo Ministro (seu Vicario vel Delegato) Generali, qui ex facultate Apostolica eadem facultatem tum intra tum extra Ordinem delegat, ac etiam potestatem subdelegandi concedit.“ Tako rimski pisavec (Acta Minorium Annus II, str. 127).

Za dosego odpustkov ne zadostujejo samo prosti križi; témuč križci morajo imeti podobo Kristusa križanega in sicer ne zgoli slikane ali vtisnjene, ampak Jezusovega presv. Telesa na križu. Križci taki tudi ne smejo biti vse premajhni; sv. Oče Pij IX bl. spom. so večkrat blagoslov odrekli križcem pol palca ali en palec dolgim, rekši, da so vse premajhni.

Kar je rečeno zastran tvarine krucifiksov, veljá samo o telesu Zveličarjevem, ne pa tudi o križcu, kterevar blagoslov ne zadeva in je lahko iz kakoršne koli tvarine. Telo bodi saj iz medí (mesingast), ne pa iz železa, svinca itd. („Praeterea ab hujus modi benedictione Sanctitas sua rejicit . . . cruceis, Crucifixis . . . quae ex ferro, stamno, plumbo, vel ex fragili ali materia faciliis consumptionis conficiuntur.“)

Dalje je za blagoslovljevalca rečeno; „Ad applicandas indulgentias Crucifixis S. Viae Crucis non requiritur, ut adhibeatur formula benedictionis, neque ut Crucifixi

hujusmodi aspergantur aqua benedicta, nec necessarius est alius ritus quicunque, sed sufficit signum crucis factum a sacerdote habente facultatem praedictos Crucifixos benedicendi, cum intentione applicandi lucrandas indulgentias Viae Crucis“. (Decr. auth. Ed. nov.)

Da kdo s takim križcem zadobi odpustke križevega pota, je razun stanú milosti božje potrebno:

1. Postavni zadržek, telesni ali duhovni, da ne more štacijonov obiskati. Ker veljá pravilo v pravništvu: „favores sunt ampliandi — vgodnosti razširjaj“, torej kaže, da ni treba biti preveč stroгим v dopuševanji zadržka; pameten nagib bodi menda zadosten, naj že izvira iz kakoršnega si boDI vzroka, kateri odračuje, da kdo za takrat — hic et nunc — ne more iti pravega križevega pota molit.

2. Da sáj s skesanim srcem in pobožno moli 20 očenašev, češenamarij in čast bodi; enega namreč za vsaki štacijon, njih pet v spomin svetih rán N. G. Jezusa Kr., in enega v namen sv. Očeta. (Po dekretu sv. Očeta bi namreč zadostovalo 19 očenašev in češenamarij, brez čast bodi; vender je očitno iz poznejšega določila Urbis et Orbis 8. avg. 1859, da se jih zahteva 20.) Tako hudo bolni, da tudi tega ne morejo opraviti, molijo samo enkrat obžalovanje (grevengo), ali pa: „lebe tedaj prosimo, pomagaj svojim služabnikom, ktere si s predrago kervjo odrešil.“ (Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni, quos pretioso sanguine redemisti.“)

3. Poslednjič je potreba, da molivec med predpisanimi molitvami derží blagoslovljeni križec v roki.

K besedam: da se to mora moliti vsaj skesano in pobožno, je opomniti, da ako bi bil kdo v stanu smertnega greha in toraj nezmožen za sprejemo odpustkov, naj se po popolnem skesanji in s sklepom spoved opravi povzdigne v stan milosti, ter postane zmožen za dosego odpustkov; torej pri tistih, ki so že tako v stanu milosti in ljubezni božje, ni bistveno potrebna reč obujenje popolnega kesanja. (Cfr. Decret auth; Ed nov. a, n. 427.)

Mož brez vere — nesrečen mož.

IV.

(Konec.)

9) Naposled se mu približujejo stari dnevi, z njimi pa tudi težave starosti. Pogled nazaj v življenje, na šale, neumnosti, prederznosti, ošabnosti, na svoje grehe, na zapravljeno življenje — ta pogled ga dela še bolj nesrečnega. Telo mu zmeraj bolj slabi, pod težo lét omaguje; a noben spomin na kako plemenito delo ga ne zravnjuje. Ne poterjuje ga nobena podoba osrečenih ali v čednostih poterjenih ljudi, ker nikogar ni osrečil in k čednosti nagnil. Pač pa ga straši marsiktera postava onih, ki so po njem postali žertve zapeljevanja in pregreho; to mu stiska serce, ter mu peljini še ostale dni življenja. Taki, mučen z grizenjem vesti, strášen z mislimi na Boga in na večnost, trapljen z bolečinami telesa, razdjanega v pregrehah, gre naproti strašni sodbi, osodnemu koncu, neskončni večnosti. Kako grozen mu bo še zadnji ta trenotek pozemeljskega življenja: kader se mu odkrije vse malopridno in hudobno mišljenje, njegovo nespametno, večnemu namenu nasprotno, sebi in drugim pogubljivo življenje, njegova zlobna pokritost, njegova hudovoljna potuhnjjenost, njegove okrinkane strasti, na skrivnem in očitno storjeni grehi in hudodelstva! Kako strašan mu bo poslednji trenotek: kader mu bo predstavila vest, od božjega žarka pojasnjena, vse siromake in uedolžne, ktere je razžalil, okrivil, oškodoval, zapeljal, pogubil; kader se bo videl v vsi svoji goloti, z grehom ponižanega, oskrunjenega, razodetega!

Kako hudo mu bo, ko se bo gledal brez tistega ponarejenega leska, s katerim je slepil ljudi; ko ga bosta lastna vest pa večni sodnik oglasila in spoznala tacega, kakoršen je, in kakoršen je bil! Kdo si more predočiniti zmešanost, osramotenje, obupanje, ki se ga bo polastilo, in katero bi ga celo vničilo, ako bi mogoče bilo? Prebival bo v nesrečni družbi nesrečnih ljudi, ki bodo na onem svetu z njim delili nesrečno osodo — kako ga bo peknilo očitane vesti, očitane sogrešnih tovarišev, zavest lastne nespameti, občutek lastnega zadolženja, prepričanje zasluženega pogubljenja!

* * *

Dragi moj čitatelj, ljubi moj prijatelj! Verjemi, da se ne boš kesal, ako te verstice večkrat prebereš, jih večkrat premisliš; to te bo nagibalo, da boš zmeraj resnejše in odločnejše oddaljeval se žalostni osodi brezverskega moža, moža, ki ima dandanašnji tovarišev po svetu brez števila. Še je čas svobodno delati s svojo pametjo, še se moreš vtrditi v spoznanji in spopolnvanji. Prijatelj! ako res misliš po dostojanstvu kristjanovem živeti, ako res misliš biti vreden člen človeštva in koristen državljan na svetu, ako res misliš pospeševati lastno srečo: o ne opušaj zmeraj več znanja pridobivati si v verskih resnicah, v zapovedih svete vere, da boš mogel prav živeti. Ako boš marljivo in oprezno hrepenel po resnici, ako je boš iskal brez predsodkov, s čistim, neomadežanim srcem: resnično, spoznal jo boš, poprijel se je boš, imel jo boš, ter boš srečen v resnici, v Bogu, ker Bog je resnica. Ne zamujaj vendar, temuč kolikor moreš, odvracaj nejeverstvo, ki se tolikanj množi, upiraj se, kolikor zahteva tvoj stan, verski malomarnosti, ki predira celo v niže in najvišje razrede. To storiti si dolžan, dolžan Bogu, dolžan bližnjemu, pa sebi. Narodnjak si? Prav; delaj za vero, kajti vera vzderži narod. V ta namen ne moreš bolje delati, kakor če onim, ki ne spoštujejo Boga in ga ne časté, ki ne čislajo in ne ljubijo čednosti, ti s svojim zgledom pokažeš: kako vera daje človeku še le pravo vrednost, kako pospešuje posamezno in skupno blagostanje, kako spretne in čvrste nas dela v dobrem, kako čiste radosti nam vlija v serce, kako jih požlahtnuje, kako nas s tolažbo, s poterpežljivostjo in serčnostjo napolnuje v vseh nezgodah sedanjega življenja, kako nam daje moč neustrašeno gledati sami smerti v oči, kako vera stori, da se blaženo končá življenje človeško. Stori tako, pa ne boš malopridni, ampak vredni, ne boš nevarni, ampak koristni, ne boš nesrečni, ampak srečni mož, srečnoblaženi človek, srečen za čas, blažen za večnost!

P. H.

Dolžnost dobrih katoličanov proti slabim časopisom.

Ako opazujemo časništvo, katero je po večem v besedi in duhu največji sovražnik sv. Cerkvi, katero s svojim strupom pokvari toliko duš, in z brezbožno prederznostjo ne zaničuje samo Cerkve, ampak merzi tudi naravne postave čednosti in pravice; vsiluje se nam vprašanje: katera sredstva lahko rabijo in morajo rabiti dobri katoličani, da bi to zlobno delo ovirala? Ali naj se nič ne menijo za to, in raji prepusté rešitev času in božji previdnosti?

Res so postave, katere nam vелеvajo previdno in s premisljivostjo ravnati; so pa tudi Božje postave, katerih človek nikdar in nikakor prezirati ne smé. V resnici velikokrat se sliši svarjenje pred nenravnimi, Cerkvi sovražnimi spisi. Katoliški časopisi, pridigarji s prižnice, spovedniki v spovednici, in katoliški pisatelji v raznih spisih so svarili in svaré tisoč- in tisočkrat zaradi Boga

in vesti zoper slabo branje. Ravno v tem slučaju je natorna dolžnost človeku in posebej katoliškemu kristjanu, tako določena, da bi ne bilo treba nobenega opominjevanja in razlaganja takemu, ki ima še kaj blazega čutila. Vsak človek, zlasti katoliški kristjan, kateri je pri zdravi pameti, mora vedeti, da je že po naravni (natorni) postavi prepovedano izpostavljati se pohujšanju, posebno, ako se to godí brez potrebe. Vsak katoliški kristjan tudi vé, da nikakor ni dovoljeno pripomagati bližnjega v čednosti ali v veri pohujševati, bodisi že s tem, da hudobneža oserčuje, ali pa da mu podeljuje sredstva, s katerimi potem sv. Cerkev in vse dobro za-teptuje. To je tako resnična in pojasnjena podstavna resnica, da je ne bi bilo treba vernikom ponavljati, še manj pa onim, kateri se štejejo izobražene, v veri podučene in vterjene možé. Pohujšljivi človek je gerši, kakor tat, on je ropar, nevreden, da bi solnce nanj sijalo.

Rastoča nevarnost in pohujšanje, katero napravljajo liberalni časopisi, kakor tudi opominjevanje ranjega sv. Očeta Pija IX in sedanjega Leona XIII nam vsestransko kaže, da je naša sveta dolžnost o teh časopisih večkrat govoriti in dokazovati, da branje taccih spisov ni dovoljeno. Kajti akoravno bi moral vsak to spreviditi in spoznati; vendar se le redko zgodi, ali pa vsaj le poveršno. Veliko jih je pa tudi, kateri terdijo, da je to nevarnost zavračati in svariti pred pohujšanjem, klicati jim: zderžite se branja bukev, spisov in časnikov, kateri podkopujejo spoštovanje duhovnov, svetih reči, hujskajo proti predpostavljenim svete Cerkve.

Že naravna dolžnost nam prepoveduje brezverske časopise brati. Vsakdo mora pripoznati, da je največje bogastvo spoznanje resnice, posebno resnice, katera je vodilo našega duha in naših misli in vsega, kar je s temi v dotiki, katera naj bi nam služila kot vodilo v zasebnem in javnem delovanju in življenju.

S spoznanjem resnice v tesni zvezi so vsi pojmi in predstave o pravici in dolžnostih, o postavi in predpostavljenih, o podložnosti v družini, državi in Cerkvi.

To pravo in gotovo spoznanje resnice je za katoličana zapopadeno v naukih sv. vere, v naukih njegove sv. Cerkve, katera je edina hraiteljica prave resnice.

Ako ljudstvu uzameš katoliško vero in 10 Božjih zapoved, ako zaveržeš ss. zakramente in podkoplješ pokorščino do sv. Cerkve, — spodbil si stališče katoliški veri in postave npravnega vedenja; zamašil si vir, iz katerega je katoličan zajemal vero in moč za svoje delovanje; uničil si pokorščino, katera edina zamore človeka nagibati k čednosti in pravičnosti, kajti le vsled pokorščine je mogoče nepokvarjene nauke o veri in npravnosti ohraniti in spolnovati. Ako iztergate človeku iz serca vero in deset Božjih zapovedi, kaj mu potem še ostane?

V naukih sv. Cerkve so naj potrebniše in najdražje vednosti človeštva in ako to človeštvo zgubi, zgubilo je vse neogibno potrebno za svoje mišljenje in življenje. Vsem šolam in poučevalnim kujigam, akoravno bi bile le-té proste zmót, ne bi bilo mogoče ljudstva podučiti v tem, da bi svoje dolžnosti na tanko spolnovalo. Nevéra lahko strasti zbuja, množici se prikupuje s tem, da se — češ — za njene pravice borí; vendar ji ni moč nadomestiti duhovna, ni ji mogoče dati ljudstvu knjigo, katera bi nadomestila katekizem. Za ljudstvo brez vere in cerkve ni moči, katera bi ga mogla z vspehom vladati. Kaj zamorejo dati oni, ki se imenujejo „možje vestne in miselne prostosti, možje proste čednosti in čiste zavednosti?“ Kaj zamorejo podati ljudstvu framonim, brezbožniki in meseneži, s čim hočejo nadomestiti vero, zapovedi Božje in cerkvene? S čim hočejo ljudstvu olajšati njegove pretežne butare in žalostni dušni stan človeškega serca?

Nikakoršnega pripomočka nimajo zoper te réve človeškega stanú, katere so pa samo oni zakrivili. Oni trosijo le negotovost, dvome in zaničevanje vsih resnic. Oni razdirajo trdnjave, zidajo pa zmešnjave; oni spodkopavajo, ne da bi vterjevali; oni ne dajo ničesar, ampak jemljejo in tajé vse, da, celo Boga in čednost. Oni človeka, katerega so oprali vere in proste volje, prekučujejo v brezno divjih nagonov in zvérskih strasti.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. V Blaz'nikovi tiskarni je ravnokar izšel slovenski „*Officium parvum B. V. M.*“, to je: „*Svete dnevnice*“ v čast presvete Device Marije, kakor se molijo v raznih časih cerkvenega leta po naredbi papeža Pija V. — Sostavil in spisal je to delo čast. P. Adolf Mayr, iz reda sv. Frančiška, v Ljubljani 1885.

Namenjena je knjiga pred drugimi udom svetovnega tretjega reda sv. Frančiška, služi pa dobro tudi duhovnom in drugim pobožnim kristjanom, ki radi v domači besedi s svetopisemskimi molitvami časté prečisto Marijo Devico. Obsega tri popolnem izdelane dele, tako, da ni treba listov sem ter tje prebirati ter še le iskati zadevnih molitev, predpevov in psalmov, kar je o raznih časih nekoliko razločno.

Lični, primeroma majhni knjigi pridjane so te-le potrebne molitve: sv. maša, pripravljanje za spoved, za sv. obhajilo, vera, upanje, ljubezen, ponovljenje kerstne obljube, litanije Matere Božje in vseh svetnikov; vodilo (novejše po papežu Leonu XIII), odpustki, o sprejemu in o slovesni obljubi tretjerednikov.

Dobiva se pri Blaz'nik-u. Stane: Lepo v platno vezana 70 kr.; v usnji 90 kr.; v usnji z zlato obrezo 1 gld. Svetuje se, naj se vsako čast. predstojništvo tretjega reda preskerbi za svoj kraj in za svoje ude s to po najnovejših določilih vravnano knjigo, da jo posamezni udje dobivajo lažje, hitreje, in zaradi poštine tudi ceneje.

Bodi tedaj to čedno delo tretjerednikom in drugim prijateljem in prijateljicam Marijinega češenja gorko priporočeno.

V Vodicah je umerl poštenjak Janez Luznar, ki je pred smertjo prosil, naj bi bil v „Zgodnji Danici“ priporočen čč. gg. duhovnom v molitev, katerih mnogi so ga poznali, ker je bil stričnik ranjc. gospoda fajmoštra Val. Berganta in je vedno pri njem živel do njegove smerti.

S tem tedaj bodi blagega Janeza želja in priporočenje spolujeno, in Bog daj obema večni mir!

V Terstu je prač. stolni in mestni dekan, škof. kancelar itd. preblagi gospod dr. Janez Šust, naš rojak iz Stare Loke, postal stolni prošt, naslednik slav. r. Jož. Šneider-ja. Časniki so to razglašali že pred nekaterimi dnevi, zdaj pa je resnica, ker dospele so vse dotične pisma iz Rima. Slava!

Zagreb. Po slovanskih deželah je zdaj na dnevnem redu prašanje, kako se bode obhajala slovesnost svetega Metoda 6. mal. travna. Nadškofovski duhovni stol v Zagrebu je odločil naslednje: Šestega mal. serpana, veliki ponedeljek, naj se z veseljem za vstajenje našega Zveličarja zedini spomin blažene smerti sv. Metoda. Maša bodi po rubrikah o vstajenji Gospodovem, k molitvi o vstajenji pa naj se pod enim sklepom dodá molitev o ss. Cirilu in Metodu. Med slovesno sv. mašo bodi pridiga poglavitno na čast sv. Metodu in Cirilu, in ob koncu maše naj se odpoje zahvalna pesem. Vse to pa naj se

zgodí, kar je moč, najbolj slovesno in lepo, in verniki naj se na veliko noč opomnijo, da naj na slovesnost pridejo naj bolj obilno kar je moč, in da se obnašajo z vsó pobožnostjo.

Iz Adrijanopola, 4. sušca. (*Poterđilo.*) Zastonj išem besed, da bi prav izrekla svojo globoko in naj priserčniši zahvalo za prelepi misijonski dar 45 gld. a. v. in dva cekina, ktere mi je danes izročil č. P. Maksimilijan. Vsegamogočni naj tisuč- in tisučkrat (dobrotnikom) dar poverne, tukaj in v prihodnjem življenji naj bogatejše nadomestuje. Ravno smo v prav hudih okolišinah, ker še ta mesec moram plačati 70 (turških) lir, okoli 700 gl. a. v. O koliko dobrega bi zamogle tukaj storiti, koliko duš satanu izmakniti, samo da bi imele pomočkov. Bodi Vaši dobroti (blagim Slovincem) tudi v prihodnje priporočen naš misijon. S preponižnim spoštovanjem prehvaležna služabnica S. *Angela Poje* l. r., prednica.

„Češena si Marija!“

Zdravnik Recamir imel je bolnika, kateremu je bila žila počila. Bolezen je postajala vedno hujša in vse upanje, da bode ozdravel, je bilo zgubljeno. Vendar ga je še vedno obiskoval, akoravno se je prepričal, da ne bode bolnik več ozdravel. Nekega dné se je ločil od njega, misleč, da ne bode nič več živega videl.

A v veliko začudenje je ta živel še nekoliko dni.

Toraj pravi zdravnik: življenje tega mladega moža se mi nekako čudno zdi. Videl sem, da ima na vratu svetinico in škapulir. Ali mu morebiti Mati Božja pomaga, da je toliko časa pri življenji ostal? V teh mislih se podá še enkrat k bolniku. Ko stopi v sobo, zagledal je ginljiv prizor. Bolnikova žena je vsa objokana prosila: „Prosim te, zarotim te, ljubi moj, stori to!“ Stara mati pa je še pristavila: „Ljubi moj sin, stori to, boš videl, da bodeš potem postal miren in srečen.“

„Kaj pa je?“ vpraša zdravnik.

„Oh, gospod zdravnik“, odgovori mati, „on noče. Ali ni res, gospod zdravnik, da so ss. zakramenti že marsikoga rešili nevarnosti.“ „Gotovo da“, odgovori na to zdravnik.

Bolnik, kateri je zaradi tega postal nejevoljen, reče: „Pustite me v miru; le mučite me, in umorili me bodete!“

Zdravnik je precej spoznal, da ta trenutek v taki jezi se ne dá nič opraviti, toraj je ukazal ženi: molčite in odidite.

Potem pristopi prijazno k njemu, ga potolaži in pomiri, slednjič mu pa še obljubi, da bode prav kmalo zopet prišel. Ženama je pa rekel: „Le previdni bodite in zaupajte, prepričan sem, da presveta Devica posebno nad njim čuje; toraj le goreče molite, saj veste, koliko moč ima „Češena si Marija“.

Bilo je že na večer, ko je zapustil bolnika. Potem je šel še v samostan presv. Serca Jezusovega, kjer je bilo tudi nekoliko bolnikov. Tam je prosil vsako redovnico, naj moli saj eno „češenamarijo“ za tega in tega bolnika. Tudi k duhovnemu pastirju je šel in ga je prosil, naj tudi on moli en „rožni venec“.

Okoli devete ure še le je prišel domu zdravnik in je pri skupni večerni molitvi prav goreče molil 3 „češenamarije za revnega bolnika.

Drugo jutro je šel najprvo k temu bolniku.

Kako veselo začuden je prejel zdaj plačilo za svoje zaupanje do Matere Božje!

Ona mu je bila sprosilá milost spreobrnjenja in kesanja, ker bolnik sam je prosil duhovna, in prejel je ss. zakramente s spodbudno pobožnostjo.

„O gospod zdravnik!“ zaklical je, „kako sem sedaj jaz sročén! Spravil sem se z Njim, katerega vi tako

ljubite.“ Komaj je bolnik to izgovoril, je mirno v Gospodu zaspal.

Njegova mati in žena, kateri ste bili še ravno kar veseli, jeli ste zaradi smerti žalovati.

A zdravnik ju potolaži, kazaje na podobo preblazene Device, rekoč: „Zahvalite se ji za milost, katero je ranjkemu izprosila, in zaupajte vanjo; tudi vaji ne bode zapustila!“

„O katerem času pa je prosil duhovna“, vpraša dalje zdravnik.

„Bilo je o poli-desetih“, odgovorite mu ženi.

„O kako natančna je sv. Devica“, odgovori zdravnik nato; „ravno o poli desetih smo mi svojo molitev dokončali. Res, Mati Božja vé, kedaj je čas pomagati!“

„Sub.“

Ktero oblačilo?

(Lepa dogodba za prvo sv. Obhajilo.)

Ni še ravno dolgo, kar je v Monastiru (Münster) umrel obče spoštovani duhoven G., kateri je bil ob enem vodja tamošnji učiteljski pripravnici. Koj v začetku bolezni se mu je dozdevalo, da mu gre življenje proti koncu, akoravno drugi niso cenili bolezni za nevarno. Zatorej je dal poklicati spovednika in se je dal previditi. Na to se je prav goreče pripravljaj. Ko je prišla ura sv. opravila, ukazal je svoji postrežnici, naj mu dá neko posodico iz omare. V njej je bil korporal, na katerega naj bi se postavil ciborij s sv. Popotnico. Korporal pa je bil narejen iz oblačilca, katero je imel pri sv. kerstu. To oblačilce je bila njegova pobožna mati spravila koj po sv. kerstu, da ga mu je pozneje dala kot spominek na sv. kerst. Sin je vzrastel in bil posvečen za mašnika. Dal si je pa iz onega oblačilca narediti korporal, katerega je rabil pri svoji novi maši. Potem ga je pa varno hranil, kakor je hranil tudi nauke, katere mu je dajala njegova mati. Kakor je hranil ono oblačilce, tako je tudi ohranil nedolžnost, katero je prejel pri sv. kerstu. Na tem korporalu naj toraj počiva presveto Telo, katero je zadnjikrat prejel kot popotnico za v večnost. Tako je storil blagi duhoven, gotovo se spominjaje besed, katere pravi Cerkev kerščencu: „Sprejmi to belo oblačilce, ktero neomadežano prinesi pred sodnji stol našega Gospoda Jezusa Kristusa, da dosežeš večno življenje.“

Ti sicer nimaš tacega spominka od svoje matere, pač pa imaš posvečujočo milost božjo, katero si prejel pri sv. kerstu, v katero si bil kot v dragoceno oblačilce oblečen. Spoštuj in ohrani jo do svoje zadnje ure, da bodeš v nji prišel pred večnega Sodnika. Gost, kateri ni bil po svatovsko oblečen, ni smel priti k nebeški ženitnini.

Spreobnritev judovske družine.

V avstrijski cerkvi „Anima“, kakor je poročal pred nekaj časom „Moniteur de Rome“, bilo je lepo in gijljivo opravilo, namreč, očitni pristop gospoda in gospé Adler iz Dunaja, v katoliško cerkev. Č. g. Jänig, učeni in blagi vodja v hospicu „Anima“, je gorečo poskerbel, da se je z veliko svečanostjo vse to godilo. Mil. gosp. škof Budejeviški, Schönborn, je bil od sv. Očeta pooblasten, da je spreobrnjenca kerstil, birmal in obhajal. Grof in grofinja pl. Montpelas sta bila pričujoča kot kerstna oče in mati. Vsi kapelani iz „Anime“ in mnogo ljudstva je bilo pri tej slovesnosti pričujočih.

Vzrok tega spreobrnjenja je bil nekako poseben. Gospod Adler je bogat zasebnik iz Dunaja, sin judovskih starišev, ki si je pozneje kot umetnik (zidarski mojster) veliko čast pridobil. Katoliška Cerkev pa s svojimi nauki

je od davno imela veliko moč do njegovega serca. Njegova soproga je v katoliških cerkvah vsakokrat britke solze točila. Milost božja je počasi, pa gotovo do blagih serc moč skazovala. Že je bil drugi sin Adlerjev prestopil. Tudi njuna hči je bila zapustila judovstvo ter s svojim možem g. Blumenstockom, sekcijemskim načelnikom na Dunaji stopila v katoliško Cerkev. Vsi ti soudje Adlerjeve družine so prigovarjali starišem, da naj vendar že božji klic poslušajo.

Pred štirimi leti je bil nekega dné g. Adler s svojo gospó v cerkvi sv. Petra v Rimu, kjer je stal blizo sloveče štatue sv. Petra. Tu mu je mimo gredoč duhovnik rekel, naj poljubi nogo svetega aposteljna, katero je že toliko kat. kristjanov s čišenjem poljubilo. G. Adler je poslušal duhovno besedo. Pa v tem trenutku, ko je sv. aposteljna počastil, šine mu misel v glavo: „Kaj, če bi bil tudi jaz katoličan?“ „Kdo vé“, je rekel nato k svoji soprogini obnjen, „če ne postanem katoličan?“

Od tega dué je iskal g. Adler resnice z ginljivo odkritoserčnostjo in stanovitnostjo. V zadnjem času je imel srečo, da je prišel v dotiko s pravim apost. govornikom, č. g. P. Huklenbrock-om. Ta čast. redovnik je mož krotke nature, in dasiravno slep, vendar še označuje besedo Božjo. On ima one „razsvetljene oči do serca“, o katerih govori sv. Pavel.

Do tega svetega mašnika se je obernila družina Adler, da jo je v katoliških resnicah podučeval. Bila je torej po pobožnem redovniku v naukih sv. kat. cerkve dobro vterjena.

Adlerjevi prijatelji so mu prigovarjali, naj kerst odloži do velike sabote; pa on ni hotel nič slišati o kakem odlašnji. Rekel je: „Mnogi čakajo le na moj kerst, da se bodo tudi spreobrnili; nočem tedaj dalje se muditi.“

G. Adler ima 4 otroke: hčér, katera je katoličanka, in tri sinove, katerih je drugi že sprejet v kat. Cerkev. Naj starejši sin, g. Viktor Adler je zdravnik. Tudi ta ljubi katoliško vero. Naj mlajši sin pa je skupej z očetom in materjo postal katoliški kristjan.

Kakor se očitno vidi, je božja milost s temi doseгла prav izvoljeno družino. Bog daj veliko taci! Sliši se tudi, da je g. Adler ravno zdaj daroval veliko svoto denara za katoliške naprave.

Vidi se iz taci zglede, kateri niso odveč redki, da sv. Cerkev med tolikimi drugimi ne moli zastoj veliki petek tudi za spreobrnjenje judov. Zraven družih sta nam še v živem spominu lansko leto umerla brata Ratisbona.

Razgled po svetu.

Rim. (Častitljivi služabnik Božji Janez Nep. Čiderer.) Italijanski listi pišejo, da je 10. pros. t. l. zbor za sv. obrede imel sejo v Vatikanu, v kateri so se obravnavale predprašanja, če naj bi se v sluhu svetosti l. 1860 umerli Trienški škof Janez Nep. Čiderer prištel med zveličane. Sklenjeno je bilo, da ni nič zadržka, da bi se v tej reči ne napredovalo. Vedeti je, da tako imenovana preiskava škofovska mora biti dognana, predno se papežev Stol sam s to rečjo pečá. Perva pravda tedaj, ki se je obravnavala še v Trientu, je dognana in poterjeno je, da je škof Janez Nepomuk živel v sluhu junaških čednosti in čudodelnosti. Na podlagi tega izreka se odsihdob umerlemu spodobi naslov: „Častitljivi služabnik Božji.“ — Nova slava za verle Tirolce! — Tudi pišejo, da sv. Oče namerjajo med svetnike prišteti angleške mučence Tomaža Mor-a in kardinala Fišer-ja.

Rim. Leon XIII, kakor pišejo, čaka le primérnega trenutka, da razglasi novo encikliko zoper prostomišljaštvo (liberalizem), ta prekanljivi gad, ki ostrupuje vse stanove današnje dobe. Pisanje, ako „Münchener Fremdenblatt“ pravo vé, se obrača na prvo h katoliškim strankam, in skuša poravnati, zediniti različne misli, ki vladajo med gotovimi skupinami velike katoliške družine; znamenito na Francoskem, Belgiškem, Španjskem, Italijanskem in v Kanadi. Leon XIII hoče postaviti mejnike, med katerimi katoličani smejo sprejemati novodobne prostosti in misli, ne da bi le za dlako odstopili od načelstev, ktere morajo biti pravila v njihovih razmérih do države. Znotraj teh od papeža postavljenih mej bodi popolna svoboda osebnih misel. Vse ima biti živo zedinovanje raznoterih, silno bogatih oblik in prizadevanj, ne pa dolgočasno, nerodovito skupoglasje. Enciklika ima ob enem biti glas v prid konservativnega principa, ki si zdaj v Evropi tako mogočno veljavo pridobiva. Na to je pritaknjeno overženje in obsodba veri sovražnega prostomišljaštva (liberalizma) in njegovih lažnjivih socijalnih naukov. Tudi po obliki bode enciklika mojstersko delo.

V Dublinu na Irskem je 11. sveč. umerl ondotni kardinal Ed. Mak-Cabe. Bil je preslavni gospod rojen l. 1816, kardinal postal je l. 1882. Malo pred smertjo je dokončal postni pastirski list, ki je posebno hudo grajal dinamitarje in se je 15. svečana bral po vsih doblinskih cerkvah. Zgubilo je Irsko v njem enega naj blagših, naj modrejših sinov svoje dežele.

Amerikanske novice. Nadškof Gibbons, predsednik v Baltimorskem cerkvenem zboru, je prečastitemu škofu Dwenger-ju v Fort-Wayne-u dal častno nalogo, da bode dekrete cerkvenega zbora nesel sv. Očetu v Rim — in sicer v tekočem mescu sušcu. Diecezani so močno veselili, da je njihovemu škofu došla ta čast.

Univerza, vseučiliše, katoliške vélike šole — to je zdaj pri katoličanih v zveznih državah na dnevnem redu. Vprašanje pa je: kje? Mnogi terdijo, da Novi Jork ali pa Baltimore bi bila pripravna kraja za tako častitljivo napravo; drugi menijo, da naj se raji povzdigne kje na zahodu, ali kolikor je moč v sredini zveznih držav. Eni imenujejo Georgetowen ob reki Pitomaku, v silo prijetnem kraju, kjer oo. jezuiti že zdaj imajo velik kos univerze. Drugim se pripraven zdi Cincinnati, Chicago itd. — Naj že bode, kjer koli, potreba je za visoke katol. šole gotovo velika in to ne le v Ameriki, ampak tudi po drugih delih svetá. Po katoliških univerzah bi prišlo zopet več vere in nravnosti med vradne in višji stanove in to je neogibna potrebna pot k zboljšanju človeštva. Podobne višji katoliške naprave so po Evropi enako potrebne za vojaštvo, obertništvo, tergovstvo; kdor bi kaj tacega propadlemu človeštvu vstanovil, bi več dobrega storil, kakor vse nove iznajdbe.

Samostojnost. Novi predsednik severnih ameriškanih držav Cleveland se ne dá nikomur z darovi in postrežljivostjo v zanjke vjeti. Ponudijo se mu vsaktere drage darila, on pa nič ne sprejme. Železniške družbe na pr. so se mu ponudile, da hočejo njega in vse njegovo spremstvo brezplačno in z vso svetičnostjo prepejljati v Washington, in kolikor večje bi bilo spremstva, toliko ljubše bilo bi železniškim družbam. Cleveland pa je odveč skušen mož in dobro vé, da družbe svoje plašje obračajo le po prihodnjem vetru in na skrivnem pričakujejo, da jim bode prihodnji predsednik storjeno postrežbo po drugi poti prav lepo poplačal. Toda on se železniškim družbam nikakor ne dá vjeti.

Škof Gross v Savani je postal nadškof v Oregonu.

Amerikanski novi predsednik Cleveland je že nastopil svojo službo. Prešnji predsednik Arthur je odstopil z lepim spominkom, da se je pošteno poganjal za pravice ameriškanih katoličanov v Rimu zoper laške grabeže in je ameriškani kolegij v Rimu obvaroval oropanja.

Posnemanja vredno iz Čikage. V eni mesnici ondotnega mesta imajo to lepo navado, da odpadke pri sekanji mesa in izločene kosti obračajo za pripravo prav dobre in zdrave juhe, ktero blagi mesar ubogim ljudém zastonj delí. Ves božji dan hodijo delavci in uboge žene in otroci in vsak prinese iz prodajalne naprave pisker vrele juhe. Vsak dan se razdá med 50—100 galloni (nekake velike mere) dobre mesne juhe zastonj. — To je res hvale vredno. Marsikdo, ki po mesa pride, bi še sam kosec ali kako kost odtergal in za ubožne v kabelj vergel.

Vesten šolarček in njegov brat. V enem oddelku mesta Čikaga se 14letin deček Štefan Ennis ni vdeleževal jutranje molitve pred šolo, ker bila je molitev luteranska. Potem, ko je deček že več mescev hodil v šolo, mu je 10. svečana t. l. učitelj na povelje šolskega svetovalstva na voljo dal: ali s protestanti moliti, ali pa šolo zapustiti. Ker se pošteni deček ni hotel krivoverskih vaj vdeležiti, je bil izbrisan. Brat dečkov pravdosrednik Lor. Ennis je valed tega šolski svét pri civilni sodnji tožil in zahteval, da tudi brez protestanških verskih vaj mu bodi odperta očitna šola, ne da bi zato bil siljen vdeleževati se drugoverskih vaj, ki so nasprotne njegovi veri in vesti. — Ni še znano, kaj je sodnja določila; toda brat dečkov je v tem napčno storil, ker je sploh dečka v krivoversko šolo dal in vsiloval. Starše težek odgovor čaka, kteri s kakoršno koli pretvezo dajejo otroke v krivoverske šole, če tudi otroci niso siljeni krivoverskih vaj se vdeleževati. V tacih otrocih se lahko vgnjezdi verska malomarnost (indiferentizem) in lahko se naključji, da pozneje taki otrok odpadnik postane, toliko bolj, ker starši sami kažejo, da so v svoji veri prav slabo vterjeni, ako svoje naj dražše, svoje otroke dajejo v krivoverske šole.

Otrokom ne tabaka! Vlada države Nebraska je sprejela postavo, vsled ktere bode kaznovan, kdor otroku pod šestimi leti tabaka prodá ali podarí.

V pruski zbornici je bil pretekle dni na dnevnem redu predštév za bogočastne zadeve. O tej priliki so se slišali izverstni govori katoliških junakov, kakor so: Windthorst, baron Schorlemer-Alst, Reichensperger, Bachem in drugi. Pravili so v zamerzo preganjavcem katoličanstva in prijateljem „kulturalne borbe“ ter pruski vladi tako gorke, da so razveseljene vse katoliške serca, pa tudi drugi pravični po svetu; Prusija pa je že davno s svojim počenjanjem osramotena pred svetom in bode še vedno bolj, dokler ne pride čas zasluženega obiskanja za njene dela.

Tudi na razkolnem Ruskem ima kat. Cerkev vedne vojske za svoj obstoj. V Vilni ruska vlada zahteva, naj stolni kapitel izvoli koadjutorja namesto škofa, kterege so po nedolžno tirali v Petrograd in najberže svoje škofije ne bo več vidil. Kapitel tega brez hudega žaljenja cerkvenih postav ne more storiti in nadškof je že pred svojim odhodom izvolil si administratorja kanonika Herasymovicz-a, kar je vladi naznanil. Vlada je hotla drugo sebi vgodno osebo; torej se je bati še nadaljnega trenja od njene strani.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive pripravnike N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varkov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolna žena za pomoč v dušnih in telesnih težavah. — Blaga dobrotnica po njenem dobrem namenu in potrebah. — Mati priporoča slaboverne in nehvaležne otroke za spreobrnjenje. — Bolna oseba. — Duhoven v neki potrebi. — Bolan mladenec, da bi se z njim zgodila Božja volja. — Trije bolniki za dušno in telesno pomoč. — Dijak za odvernitev neke neprijetnosti. — Drugi v enaki okolišini. — Bolan duhoven za pomoč. — Oseba, ki je po nekem oprasku prišla med živino in je hudo in nevarno ranjena, obernila se je z devetdnevnicco k N. lj. G. in k sv. Jožefu za ljubo zdravje, z namenom zahvalo po Danici razglasiti; zato se tudi goreče priporoča družbi N. lj. G. v molitev. — Tri deklinje v velicah dušnih stiskah se gorko priporočajo v bratovsko molitev. —

Koledar za prihodnji teden:

23. sušca. S. Nikolaj Fluenski (von d. Flüe). —
24. S. Gabriel. — 25. Oznanjenje Marije Dev. —
26. S. Kastul. — 27. Sedem žalost Marije D. — 28. S. Sikst III. — 29. Cvetna nedelja. S. Janez Klimak.

Listek za raznoterosti.

Žalostna Mati Božja.

(Cerkvena pesem: „O quam moestus!“)

V grenki tresti
Se bolesti
Glej pod križem Mater tam;
Sladko-mili
Sin ko v sili
Smertni vmiva grehe nam.

Tam stoječa
In molčeča
Ihti se nebés Gospá;
Meč — ojstrina,
Muke Sina
Ji presune dno sercá:

„Oh obličje,
Prej cvetličje,
Kak zdaj vpada in bledí!
So poterli,
So prederli,
Sin, meso ti in kostí.“

„Vdarci težki,
Sin nebeški!
Ko ti ranijo teló;
V serce mene
Vsak zadéne,
Vbogo mater žalostno.“

„Nebo joka,
Zemlja poka
Groze za Preljubega;
Solze skrile,
Se vsušile,
V joku gine luč svetá.“

„Muk valovi
Morja novi
Stiskajo me noč in dan,
Ko, Sin mili!
Pogreznili
So te potlej v grob temán.“

„Pokleknite,
In hvalite
Ga, o verniki z menoj!
Veličastni
Ljubi, lastni
Sin moj dokončal je boj.“ —

„Glejte bedo! —
Merzlo blede
Sveto truplo tu leží:
Bog stvarjenja
Bog življenja,
Ki življenje sam deli!

„Prečastite
Rane vmite
Z gorkimi solzámi zdaj;
Ljubeznjivi
Grob Mu živi
Čisto serce bode naj.“

„Več ne v grobi,
Tam v blišobi
Rajski zdaj prestól ima;
V zdravju zvesti
In v bolésti
Serčno vsi ljubite Ga!“

Radoslav.

Z Dunaja sta v torek zvečer dospela prečast. gg. Klun in Kulavic, poslednji na inštalacijo za kano-nika „ad Baculum“ — odmenjeni sv. Jožefa dan po vel. maši. V petek se z milg. škofom na Dunaj vernetá.

Imenik klera i župa crkvene pokrajine u Bosni i Hercegovini za godinu 1885 — dobiva se v nadbisk. kancelariji v Serajevu po 70 novčičev. — O priliki kaj več o tem.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Za pirhe dijakom 12 gld. s pristavkom:

Očetu siromašnih dijakov slava in čast!
Ki neutrudljivo za blagor njih se boruje,
Ki v stiskah, nadlogah neomagljivi je hrast;
Za kuhinjo vsak naj po smožnost' daruje.

B. V. 30 sold. — Z Brezovice M. S. 1 gld. 50 kr. — Neimenovana 2 gl. — M. Trilar 1 gld. — Č. g. župnik Jan. Kapus 2 gl. — M. 1 gld. — Eden Josipov 1 gld.

Za najpotrebniše misijone: R. Jan. Luznar 100 gl.
Za opravo ubožnih cerkev: Iz Dobernič 50 gld. 30 kr. — Z Janč 23 gld. 25 sld. — Iz Spodnjega Tuhinja 5 gld. — Iz Mirne 13 gl. — Čč. gg. Uršulinke iz Loke 30 gl. — S Kresnic 15 gl. — Iz Šmartnega pri Litiji 21 gl. 5 kr. — Iz Metlike 22 gl. 30 kr. — S Prežganj 8 gl. 52 kr. — Iz Ljubnega 10 gl. — Iz Rakitne 6 gl. — Z Brezovice J. S. 5 gl. —

(Dragi dar. prih.)

Jožefom.

Časno srečo večni dom
Bog podéli Jožefom!